

הגנה על אזרחים

31 במרס – 13 באפריל 2010

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-13 באפריל:

- ה-14 באפריל: הרשויות הישראליות הרסו שני בתים ומספר מבנים מסחריים פלסטיניים בשטח C של הגדה המערבית (בנפות בית לחם וסלפית), וגרמו בכך לעקירתם בכפייה של תשע נפשות. אלה מקרי ההריסה הראשונים בשטח C מאז ה-14 במרס 2010.
- ה-15 באפריל: רשויות החמאס בעזה הוציאו להורג שני בני אדם, ההוצאות להורג הראשונות מאז השתלטות החמאס, ביוני 2007. לדברי ארגון אל-מיזאן לזכויות אדם, המוצאים להורג הורשעו בשיתוף פעולה עם ישראל ונמנים עם קבוצה בת 16 איש שבתי המשפט של חמאס בעזה דנו למוות.
- ה-15 באפריל: הרשויות הישראליות התירו את כניסתם של שלושה מטעני אלומיניום ושלושה מטעני עץ אל תוך רצועת עזה. זו הפעם הראשונה מאז יוני 2007 ואוקטובר 2008 שבה מתירים את כניסתם אלומיניום ועץ, בהתאמה, לעזה למטרות מסחריות.

הגדה המערבית

34 פלסטינים נפצעו מידי כוחות ישראליים

בתקריות מרובות שהתרחשו בשבועיים אותם מכסה דיווח זה, פצעו כוחות ישראליים 34 פלסטינים, ביניהם עשרה ילדים; חמישה חיילים ושוטרים ישראלים נפצעו בתקופה זו. מאז תחילת השנה נפצעו בגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית, 532 פלסטינים ו-64 מאנשי הכוחות הישראליים.

רוב מקרי הפציעה בקרב פלסטינים (24) קרו במהלך עימותים עם כוחות ישראליים, שפרצו תוך כדי מספר הפגנות שהתקיימו בגדה המערבית במחאה על בניית הגדר, הרחבת התנחלויות, הגבלות על גישה לאדמות וקריאה לשחרור אסירים. מרבית הפציעות (22) נגרמו על ידי קליעי מתכת מצופים גומי שירו שוטרים ישראלים. בין מקרי הפציעה הפלסטיניים הנותרים נפצעו חמישה בני אדם, מהם שלושה ילדים, בפשיטות שביצעו כוחות ישראליים בשני כפרים; באחת התקריות נעצרו הפלסטינים הפצועים.

במהלך התקופה שאותה מכסה הדיווח ניהלו כוחות ישראליים בממוצע 87 מבצעי חיפושים בתוך עיירות וכפרים פלסטיניים, נתון נמוך בהרבה מהממוצע השבועי ל-2010, העומד על 103. כמו בשבועות קודמים, גם כעת נערכו מרבית המבצעים בחלקה הצפוני של הגדה המערבית (49 בממוצע). יש לציין כי באחד המבצעים הללו, שנעשה בכפר עזון (קלקיליה), פשטו חיילים ישראלים על בית-ספר יסודי לבנים, בחיפוש אחר ילדים חשודים בהשלכת אבנים על ג'יפים צבאיים ישראלים בקרבת הכפר, אף שלא דווח על מעצרים.

נמשכות תקריות במעורבות מתנחלים; חמישה פלסטינים ושני מתנחלים

נפצעו

בתקופה אותה מכסה הדיווח התרחשו 13 תקריות במעורבות מתנחלים שהשפיעו על פלסטינים והביאו לפציעות או לנזק לרכוש, וכן מספר רב של תקריות נוספות שהיו כרוכות בהפחדה, מניעת גישה והסגת גבול. לדברי הצבא הישראלי, בתקופה זו אירעו 16 תקריות נוספות שהביאו לפציעות או לנזק לרכוש והשפיעו על מתנחלים.

חמישה פלסטינים נפצעו בידי מתנחלים בתקריות, שכללו תקיפה גופנית ויידוי אבנים על מכוניות פלסטיניות. בנוסף נפצעו שני מתנחלים בשתי תקריות נפרדות, שבהן יידו פלסטינים אבנים על כלי רכב עם לוחיות רישוי ישראליות; בעקבות תקרית אחת כזו בעיירה חוארה (שכם), ניהלו כוחות ישראליים מבצע חיפוש והטילו על העיירה עוצר למשך עשר שעות (משבע בערב עד חמש בבוקר). בנוסף, דווח על 16 מקרים של נזק לכלי רכב בעלי לוחיות רישוי ישראליות, בשל אבנים או בקבוקי תבערה שיידו פלסטינים, בכבישים ליד כפרים פלסטינים בנפות רמאללה, חברון, בית לחם, סלפית ושכם.

בתקרית שבה נגרם נזק לרכוש פלסטיני, דיווחו חקלאים מהכפר מח'מאס (ירושלים) שמתנחלים ישראלים עקרו 350 עצים השייכים לכפר. עם זאת, לטענת משרד התיאום והקישור הישראלי נעקרו רק 180 עצים וזהות מבצעי העבירה עדיין לא הובהרה. בתקריות אחרות חתכו מתנחלים גדרות מתכת ועקרו עצים בקהילת אום אל ח'יר (חברון), ואילו צינורות ביוב מהתנחלות גבעת זאב, העוברים בשדות הכפר אל ג'יב (ירושלים), התפוצצו זו הפעם השנייה בשנת 2010, וגרמו נזק לשטח בגודל 50 דונמים לפחות. בנוסף, בשתי תקריות הפחדה, נכנסו מתנחלים לכפר בורין (שכם), תקפו בית פלסטיני וירו באוויר כדי לפזר רועים שרעו את עדרי הכבשים שלהם ליד התנחלות תקוע (בית לחם).

בשכונת שייח' ג'ראח שבירושלים המזרחית התעמתה קבוצת מתנחלים עם משפחה פלסטינית וגרמה נזק לביתה של המשפחה הפלסטינית; ב-2009 השתלטו המתנחלים על חלק מביתה של המשפחה, ונשאר בו. באותו אזור נקלעו שתי משפחות פלסטיניות נוספות לסכנה ישירה של עקירה בכפייה, כשארגון מתנחלים בשם 'נחלת שמעון' פתח בהליכים משפטיים לגירוש המשפחות. זה אותו ארגון שהיה מעורב באוגוסט 2009 בגירושן של שתי משפחות פלסטיניות מבתיהן בשייח' ג'ראח, ומעורב כרגע בהליכים דומים נגד שש משפחות אחרות באותה שכונה, המביאים את סך הליכי הגירוש המתנהלים כרגע לשמונה.

עדכון צווי הריסה

בשטח C של הגדה המערבית חילקו הרשויות הישראליות צווי הפסקת עבודה נגד 14 מבנים בבעלות פלסטינית, שעשרה מהם נמצאים בקהילת שעב אל בטן מדרום לאזור יטא (חברון), וארבעה נמצאים בכפר אל ג'יב (ירושלים), בגין היעדר היתר בנייה. בשעב אל בטן ניתן צו בעל פה נוסף נגד אוהל חדש שהוקם לאחרונה. במהלך תקופה זו לא בוצעו הריסות בשטח C של הגדה המערבית או בירושלים המזרחית. מאז תחילת 2010 הוסרו הרשויות הישראליות בסך הכול 57 מבנים בבעלות פלסטינית בשטח C, בעוד ששלושה בתים נהרסו על ידי פלסטינים בירושלים המזרחית.

עדכוני גישה

בשל חג הפסח הטיל הצבא הישראלי סגר כללי על הגדה המערבית שנמשך מן ה-29 במרס 2010 ועד ה-6 באפריל 2010. למעט יוצאים מן הכלל, מונע אמצעי זה מבעלי תעודת זהות של הגדה המערבית המחזיקים בהיתרים תקפים גישה לירושלים המזרחית ולישראל. במשך תקופה זו חסמו כוחות ישראליים את הכבישים הראשיים בשכונות סילוואן ו-ואדי אל ג'וז שבירושלים המזרחית, והתירו מעבר להולכי רגל בלבד. כתוצאה מכך, במשך יומיים (ה-31 במרס וה-1 באפריל) לא יכלו מרבית התלמידים בסילוואן להגיע לבתי-הספר שלהם. בשטח של העיר חברון הנתון לשליטת ישראל (H2), נסגר מסגד אל אברהימי למתפללים מוסלמים למשך יומיים, שבמהלכם התפרסו כוחות ישראליים רבים לאורך הכבישים המובילים אל המסגד. בנוסף, מחסום גילה (בית לחם), נקודת הגישה העיקרית מבעד לגדר מדרום הגדה המערבית

אל תוך ירושלים המזרחית, היה סגור בין ה-28 ל-31 במרס בעקבות הפגנה שהתקיימה במחסום. כתוצאה מכך נמנעה מאוטובוסים של תיירים גישה לעיר בית לחם, ומקרים רפואיים פלסטינים לא הורשו להיכנס לירושלים המזרחית מבעד למחסום.

בתקריט שהתרחשה במהלך תקופת הדיווח, פלסטיני בן 63 מהכפר דיר אבו ד'עייף (ג'נין), שנסע לירדן, נפטר מהתקף לב זמן קצר אחרי שעוכב למשך כשעה וחצי על ידי חיילים ישראלים במחסום אל חמרה, החולש על הגישה אל בקעת הירדן וממנה. האיש, שהחזיק בנתינות צרפתית, עוכב בשל העובדה שבעלי דרכונים זרים אינם מורשים לעבור במחסום זה, אבל בסופו של דבר הורשה לעבור בו באופן חריג.

ב-11 באפריל הודיעו הרשויות הישראליות כי מחסום שועפאט, הממוקם בכניסה הראשית למחנה הפליטים שועפאט, ייסגר לתנועת כלי רכב מדי יום בין השעות 11 בלילה ל-5 לפנות בוקר, למשך שבועיים לפחות, כדי להרחיב את המחסום ותשתית הכביש. הנתבי להולכי רגל יישאר פתוח.

עשרות אלפים בסכנת גירוש בעקבות צו צבאי חדש

צו צבאי ישראלי חדש, שנכנס לתוקף השבוע, מגדיר כל מי שנמצא בגדה המערבית בלי היתר כ"מסתנן" שביצע עבירה פלילית (שעונשה עד 7 שנות מאסר) וניתן לגרשו תוך 72 שעות, בלא ביקורת שיפוטית. בהתבסס על נהלי הרשויות הישראליות בעבר, מי שמצויים בסכנה הרבה ביותר עקב התקנת הצו הצבאי החדש הם פלסטינים המתגוררים בגדה המערבית שכתובתם, כפי שהיא מופיעה במרשם התושבים, הינה ברצועת עזה, כמו גם מי שנולדו בגדה המערבית או בחו"ל ואשר מסיבות שונות אינם מחזיקים בתעודת תושב. יחד עם זאת, בשל הניסוח המעורפל של הצו, ניתן להחילו על קטגוריה רחבה בהרבה של בני אדם. בעקבות הוצאת הצו שלחו ארגוני זכויות אדם ישראלים מכתב לשר הביטחון הישראלי, בו ביקשו לבטל את הצו. המתאם המיוחד מטעם האו"ם דן בעניין זה עם משרד החוץ הישראלי ומשרדו ימשיך לעקוב אחר המצב.

רצועת עזה

התקיפות האוויריות והעימותים נמשכים

במהלך תקופת הדיווח נמשכו תקיפות אוויריות, חדירות ועימותים מקומיים בתוך עזה, והביאו למותם של שני חמושים אנשי פלגים פלסטיניים ולפציעתם של ארבעה פלסטינים נוספים, ביניהם שני פעוטות בני 18 חודשים ושנתיים. עד עתה נהרגו במהלך שנת 2010 15 פלסטינים, שלושה חיילים ישראלים ואזרח זר אחד, ונפצעו עוד 63 פלסטינים, ביניהם 51 אזרחים, וכן ארבעה חיילים ישראלים, כל זאת בהקשר של הסכסוך הפלסטיני-ישראלי ברצועת עזה ובדרום ישראל.

הגל האחרון של תקיפות אוויריות החל ב-26 במרס, במהלך תקופת הדיווח הקודמת, בעקבות עימות מזוין שפרץ ליד הגבול והביא להריגתם של שני חיילים ישראלים ושני חמושים אנשי פלגים פלסטינים.¹ האתרים שנבחרו למטרה בגל זה של תקיפות אוויריות כללו תחנת משטרה במרכז עזה, נפחייה ובית-חרושת למוצרי חלב בעיר עזה. בתקיפת האתר האחרון נפצעו שני אזרחים, ביניהם שני הילדים שנזכרו לעיל, בית-חרושת עצמו נהרס כליל וכן נפגעו מספר מהבתים בסביבתו.

כוחות ישראליים המשיכו לאכוף את האיסור על גישה של בני אדם לשטחים בקרבת הגבול. במהלך תקופת הדיווח דווח על שלוש תקריות של פתיחה ביריות "אזהרה" לעבר חקלאים פלסטינים שעבדו באזור זה, וכן לעבר משתתפי הפגנה שמחתה נגד הגבלות הגישה באזור המכונה אזור "החיץ". בנוסף, בשישה מקרים נפרדים נכנסו טנקים ודחפורים ישראלים למרחק כמה מאות מטרים אל תוך רצועת עזה ונסוגו אחרי

¹ גופתו של אחד מחברי הפלגים החמושים נמצאה רק שבוע לאחר-מכן (ב-2 באפריל) ולפיכך לא דווח עליה בדוח הקודם.

שפילסו ושיטחו אדמה. אחת החדירות הללו, שנעשתה ב-13 באפריל ממזרח למחנה הפליטים אל בורג', התפתחה לעימות עם חמושים חברי פלגים פלסטינים והביאה להריגתם של שני חמושים פלסטינים ולפציעתם של שניים נוספים.

פלגים פלסטינים חמושים המשיכו בירי ספוראדי של טילים מתוצרת מקומית לעבר דרום ישראל, כולל בסיסי צבא, אף שהירי לא הביא לפגיעה של ישראלים או לנזק לרכוש. שלושה פלסטינים נפצעו מרסיסים כשאחד הטילים נחת בבית חנון, מצפון לעזה. על פי הדיווחים באמצעי התקשורת הודיעו כמה פלגים פלסטינים כי יפסיקו את ירי הטילים על ישראל.

הרוג אחד בתקריות במנהרות

ב-6 באפריל מת פלסטיני בהתמוטטות מנהרה מתחת לגבול עזה עם מצרים, ובכך הביאה התקרית את סך המתים בשנת 2010 בתקריות במעורבות מנהרות, כולל בתקיפות אוויריות, קריסת מנהרות והתחשמלות, לכדי 13. חרף הסיכון שהן מהוות לחיי העובדים בתוכן, המנהרות מהוות חבל הצלה לאוכלוסיית עזה, משום שהן מספקות את הסחורות שאינן זמינות דרך מעברי הגבול הרשמיים אל עזה.

ירידה נוספת ביבוא הדלק; פציעות קשות בתקריות הקשורות בחשמל

אספקת החשמל נותרת בלתי יציבה באופן קיצוני, בשל מחסור בדלק התעשייתי הדרוש להפעלת תחנת הכוח של עזה. עד נובמבר 2009, כשהחלה ההידרדרות האחרונה במצב, הפיקה תחנת הכוח של עזה כ-30 אחוזים מאספקת החשמל לעיר עזה (60-65 מגה-ואט). במהלך השבועיים שאותם מכסה הדוח הנוכחי ירד יבוא הדלק בכמחצית לעומת התקופה הקודמת (ממוצע שבועי של 0.7 לעומת 1.47 מיליוני ליטרים) ירידה שאילצה את תחנת הכוח של עזה להמשיך ולהפעיל רק אחת מהטורבינות שלה, כך שמרבית אוכלוסיית עזה נאלצת להתמודד עם הפסקות חשמל יזומות הנמשכות 8-12 שעות ביום. ב-9 באפריל נאלצה תחנת הכוח של עזה לסגור גם את הטורבינה הפועלת האחרונה, ובכך לצמצם את תפוקת החשמל לאפס, בשל מחסור בדלק. מצב זה הוליד הפסקות חשמל יזומות ממושכות עוד יותר, הנמשכות 16 שעות עד 2.5 ימים, באזורים שונים של עזה, למעט אזור רפיח המקבל את מרבית אספקת החשמל שלו ממצרים כך שהפסקות החשמל בו נמשכות 4-8 שעות ביום. לאור המשבר הממושך באספקת חשמל סדירה, מצביעים הדיווחים על הרחבת ההסתמכות על מחוללים (גנרטורים) ניידים לשימוש ביתי, שהביאה במקביל לעלייה בתאונות. בתקופה אותה מכסה הדיווח דווח על תאונה אחת שהביאה לפציעתם של שלושה בני אדם. מקורות מקומיים מדווחים על תאונות דומות בגין השימוש במחוללים אשר הביאו למותם של 17 בני אדם ולפציעתם של 63 בשלושת החודשים הראשונים של 2010, וכן לפציעתם של 62 בני אדם נוספים במשך שנת 2009. בהקשר זה פתח OXFAM במהלך תקופת הדיווח במסע הסברה להעלאת המודעות הציבורית לשימוש בטוח במחוללים ביתיים ברצועת עזה.

נמשך המחסור בגז בישול

במהלך התקופה אותה מכסה הדיווח נכנסו לעזה בממוצע מדי שבוע 640 טונות של גז בישול. על פי אומדן של התאחדות בעלי תחנות הדלק, המספקות גם גז לשימוש ביתי, כמות זו מייצגת רק 46 אחוזים מכמות הגז השבועית הדרושה לצרכי התושבים. כתוצאה מהמחסור המתמשך בגז בישול נותרה בתוקף תוכנית הקיצוב שנאכפה בנובמבר 2009. כמו כן מסרה התאחדות בעלי תחנות הדלק, כי כדי להתגבר על המחסור המתמשך בגז בישול יש להעביר לרצועה לפחות עוד 2,000 טונות של גז בישול, הדרושות למילוי מחדש של אלפי מיכלים ריקים, בנוסף להבטחת העברתן השוטפת של 200-250 טונות של גז בישול מדי יום.

פריטי יבוא חדשים נכנסים לעזה (ה-28 במרס – 10 באפריל)

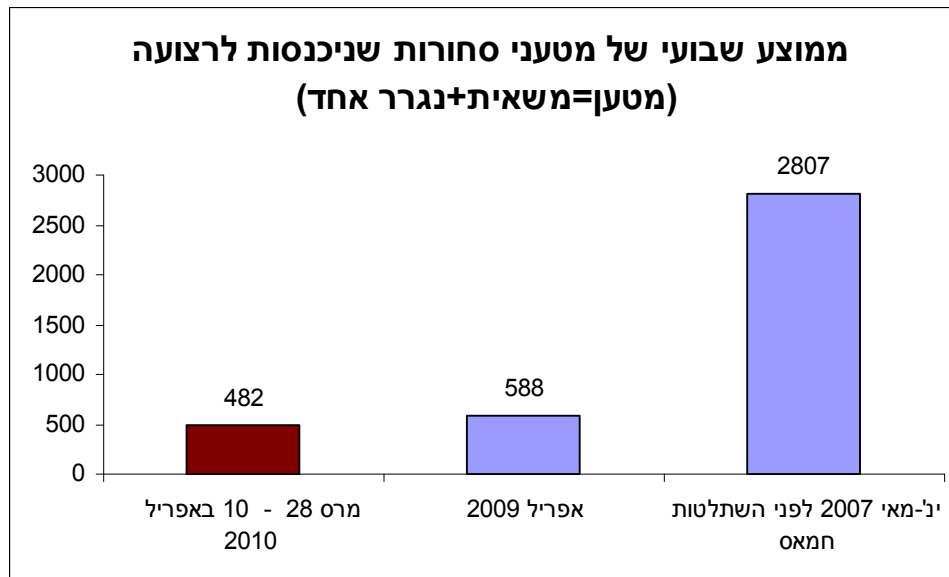
השבוע נכנסו לעזה בממוצע 482 מטענים, ירידה של 21 אחוזים לעומת התקופה הקודמת (612 מטענים). בדומה לשבועות קודמים, גם השבוע היוו מוצרי מזון והיגיינה את מרבית הסחורות המיובאות – 423 מטענים, או 88 אחוזים מסך הייבוא. הפריטים הנותרים כללו מוצרי צריכה שאינם מזון, חומרי בניין, כולל זכוכית, וכן תשומות חקלאיות ורפואיות.

בפעם הראשונה מאז הטלת המצור, ביוני 2007, התירה ישראל את העברתם של כ-40 מטעני ביגוד והנעלה אל תוך רצועת עזה. לדברי מרכז הסחר הפלסטיני (PalTrade), חלק מהפריטים הללו ניזוקו בעת

תקופת האיחסון הממושכת ובעת הגיעם לעזה נמצאו פגומים. מרכז הסחר הפלסטיני מוסר גם כי הרשויות הישראליות עדיין מחזיקות באחסון בישראל ובגדה המערבית 750 מכולות, בקירוב, של סחורות משני הסוגים שלעיל. בנוסף, סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (אונר"א) קיבלה 92 טונות של תערובת בנייה ו-25 טונות של מלט, לשדרוג תחנת שאיבת השפכים בתל א-סולטן בדרום עזה. לדברי סוכנות הסעד והתעסוקה, המלט שכניסתו הותרה מהווה פחות מ-0.0025 אחוזים מכלל כמות המלט הדרושה למטרות שיקום ההריסות בעזה.

כמויות מוגבלות של מטעני יצוא יוצאות מעזה

במהלך תקופת הדיווח יצאו את עזה דרך מעבר כרם שלום חמישה מטענים של פרחי ציפורן טריים. מאז ה-10 בדצמבר 2009 יצאו את עזה בסך הכול 115 מטענים, ביניהם 82 מטעני פרחים טריים (יותר מ-13 מיליוני פרחים) ו-33 מטעני תותים (52 טונות). לדברי ועדות הסעד החקלאי הפלסטיניות, עד לסוף העונה הנוכחית (המסתיימת ב-20 במאי 2010), צפויים 30 מיליוני פרחים טריים להיות מיוצאים מעזה.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_04_15_english.pdf